

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 500 / 9 oct. 2023

Biroul permanent al Senatului

L. 574 / 16.10.2023

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea art. 94, alin. (2), lit. a) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea art. 94, alin. (2), lit. a) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (b500/05.09.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4444/12.09.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D882/12.09.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, în sensul modificării pragului electoral de la 5%, cât este în prezent, la 7%.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituția României, republicată, iar în

aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că modificarea legislației electorale cu mai puțin de un an înaintea desfășurării alegerilor nu este recomandată de **Codul bunelor practici în materie electorală** - Linii directoare și raport explicativ, adoptat de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni Plenare (**Veneția**, 18-19 octombrie 2002), document care evidențiază necesitatea stabilității unor reguli ale dreptului electoral, *„în special cele care reglementează **sistemul electoral propriu-zis** [s.n.], componența comisiilor electorale și constituirea teritorială a circumscripțiilor”*. Totodată, documentul menționat mai statuează că *„ar fi necesar a se evita, nu atât modificarea sistemelor de scrutin - ele pot fi întotdeauna îmbunătățite - ci modificarea lor frecventă sau cu puțin timp (cel puțin un an) înainte de alegeri. Chiar în absența unei intenții de manipulare, modificările vor fi dictate de interesele iminente ale partidului politic”*.

Cu privire la **forța juridică a dispozițiilor Codului bunelor practici în materie electorală**, elaborat de Comisia de la Veneția, **Curtea Constituțională** a reținut, prin **Decizia nr. 51/2010**, că *„într-adevăr acest act nu are un caracter obligatoriu, însă recomandările sale constituie coordonate ale unui scrutin democratic, în raport cu care statele - care se caracterizează ca aparținând acestui tip de regim - își pot manifesta opțiunea liberă în materie electorală, cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului, în general, și a dreptului de a fi ales și de a alege, în special”*.

Totodată, prin aceeași decizie, **Curtea Constituțională** a mai reținut că *„Dreptul la alegeri libere impune respectarea unor exigențe, între care și aceea a stabilității normelor juridice în domeniul electoral. Într-un plan mai larg, stabilitatea acestor norme constituie o expresie a principiului securității juridice, instituit, implicit, de art. 1 alin. (5) din Constituție”*.

5. Menționăm că pragul electoral reprezintă un element esențial al sistemului electoral, a cărui modificare are efect asupra gradului de reprezentativitate a Parlamentului, „organul reprezentativ suprem al poporului român”, potrivit art. 61 alin. (1) din Constituție. Pentru a evita afectarea exercitării suveranității naționale de către cetățeni, potrivit

art. 2 alin. (1) din Constituție, recomandăm efectuarea unei evaluări preliminare a impactului soluției legislative preconizate asupra sistemului de partide, precum și asupra gradului de fracționare a opiniilor în rândul alegătorilor.

6. Sub rezerva celor de mai sus, la actuala formă a proiectului, formulăm următoarele observații:

6.1. La **titlu**, pentru corectitudinea redactării, sintagma „modificarea art. 94, alin. (2), lit. a)” se va scrie „modificarea art. 94 alin. (2) lit. a)”.

6.2. La **articolul unic**, în acord cu uzanțele normative, sintagma „articolul 94, alin. (2),” se va scrie „articolul 94 alineatul (2)”, iar formularea „lit. a)” se va scrie „litera a)”.

6.3. Semnalăm că **art. 94 alin. (2) lit. b)** din actul normativ de bază reglementează pragul electoral **în cazul alianțelor politice și alianțelor electorale**. Pentru corelare cu soluția legislativă preconizată pentru litera a), apreciem că este necesară și o intervenție legislativă asupra lit. b). În această situație, titlul și partea dispozitivă a articolului unic se vor modifica în mod corespunzător.

PREȘEDINTE
Florin IORDĂCHE

București
Nr. 922/06.10.2023

APP2

L. nr. 208/2015

M. Of. nr. 553/24 iul. 2015

Lege privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

- ¹ promulgată prin D. nr. 660/2015 M. Of. nr. 553/24 iul. 2015
Decret pentru promulgarea Legii privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- ² modificări prin L. nr. 288/2015 M. Of. nr. 866/19 nov. 2015
Lege privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 33 alin. (4) și (5), art. 49 alin. (3), art. 60 alin. (1), art. 84 alin. (4) lit. a), art. 96 alin. (1) lit. a) b), f) și g); introduce alin. (1_1) și (1_2), alin. (2_1) la art. 95
- ³ rectificare RECTIFICARE M. Of. nr. 553/22 iul. 2016
rectifică anexa nr. 2
- ⁴ modificări prin O.U.G. nr. 47/2016 M. Of. nr. 685/5 sep. 2016
Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 42 alin. (2)
- aprobată cu modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018
- ⁵ modificări prin L. nr. 153/2017 M. Of. nr. 492/28 iun. 2017
Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice
abrogă art. 101 alin. (10)
- ⁶ modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 42 alin. (2), art. 93 alin. (2) lit. a), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 95 alin. (2) lit. a); introduce lit. a3) la art. 93 alin. (2), lit. b3) la art. 93 alin. (2), lit. a3) la art. 95 alin. (2), lit. b3) la art. 95 alin. (2), liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. a) și liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. b)

7	completat prin	O.U.G. nr. 29/2019	M. Of. nr. 358/8 mai 2019	<i>introduce art. 22_1</i>
		Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019		
8	modificări prin	L. nr. 148/2019	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019	<i>modifică art. 16 alin. (6), (8) și (9), art. 23, art. 42 alin. (2), art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (5), art. 103 alin. (1) lit. r), art. 120; introduce art. 9_1, art. 102_1 și art. 102_2, alin. (5)-(11) la art. 110</i>
		Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală		
		<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>		
9	modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019	<i>modifică art. 23 alin. (5) și (7) și art. 110 alin. (9)</i>
		Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019		
10	modificări prin	O.U.G. nr. 26/2020	M. Of. nr. 118/14 feb. 2020	<i>modifică art. 5 alin. (7), art. 6 alin. (1), art. 7, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 12 alin. (1) lit. c), i) și j), art. 13 alin. (1), (6) și (9), art. 15 alin. (1), (2) și (3), art. 16, art. 17, art. 18 lit. d) și j), art. 42 alin. (5), art. 49 alin. (3), art. 51, art. 54 alin. (1)-(3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (1) și (2), art. 83, art. 84, art. 88, art. 93 alin. (2), art. 95 alin. (2), art. 98 lit. h), art. 99 alin. (1) și (2), art. 103 lit. q)-u), art. 109, art. 110 alin. (5), (8), și (9) și anexa nr. 1; introduce alin. (1_1) la art. 6, art. 6_1, art. 7_1, art. 7_2, alin. (1_1) la art. 8, alin. (11) la art. 11, art. 18_1, lit. f) la art. 24, alin. (12_1) la art. 52, alin. (8) la art. 54, art. 54_1, art. 54_2, alin. (1_1) la art. 58, alin. (2_1) la art. 59, alin. (1_1) la art. 62, alin. (3_1) la art. 63, art. 82_1, alin. (10_1) la art. 85, art. 92_1, art. 103_1; abrogă art. 42 alin. (6), art. 96 alin. (1) lit. a), art. 98 lit. t), art. 102_1 alin. (4) și art. 105-107</i>
		Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate		
		<i>ieșit din vigoare</i>		
11	modificări prin	D.C.C. nr. 150/2020	M. Of. nr. 215/17 mar. 2020	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 26/2020 (termenul se împlinește la data de 30 aprilie 2020), după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
		Decizia nr. 150 din 12 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate		

12 modificări prin	<p>L. nr. 91/2020 M. Of. nr. 551/25 iun. 2020</p> <p>Lege privind modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>	<p><i>modifică art. 11 alin. (2) - (7), art. 13 alin. (1), (5) și (7), art. 15 alin. (1), art. 61 alin. (2), art. 68 alin. (1) - (3);</i> <i>abrogă art. 118 alin. (2)</i></p>
13 admisă excepție de neconst. prin	<p>D.C.C. nr. 418/2020 M. Of. nr. 612/13 iul. 2020</p> <p>Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>	<p><i>sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 118 alin. (2)</i></p>
14 modificări prin	<p>L. nr. 202/2020 M. Of. nr. 849/16 sep. 2020</p> <p>Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală</p>	<p><i>modifică art. 6 alin. (1), art. 11 alin. (3) și (4), art. 13 alin. (1), (5), (7) și (9), art. 15 alin. (1) și (5), art. 17, art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (3) lit. a) și alin. (5) și (6), art. 53 alin. (2), art. 54 alin. (1) - (3) și (5), art. 61 alin. (2) lit. a), art. 63 alin. (1) și (3), art. 68 alin. (3), art. 88, art. 102 alin. (1), art. 103 alin. (1) lit. b) - e) și q) - u), art. 113, modifică și înlocuiește anexa nr. 2; introduce alin. (1_1) la art. 6, alin. (1_1) la art. 15, art. 56_1, art. 82_1, art. 92_1, alin. (11_1) la art. 101, alin. (1_1) - (1_3) și alin. (10) - (16) la art. 102, art. 103_1, alin. (1_1) la art. 109, art. 109_1, art. 118_1;</i> <i>abrogă art. 42 alin. (6), art. 102_1 alin. (4)</i></p>
<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>		
15 modificări prin	<p>L. nr. 156/2022 M. Of. nr. 515/25 mai 2022</p> <p>Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>	<p><i>modifică art. 102 alin. (8) și (10);</i> <i>abrogă art. 102 alin. (3) și (11) - (15)</i></p>
16 modificări prin	<p>L. nr. 295/2022 M. Of. nr. 1072/7 nov. 2022</p> <p>Lege pentru modificarea art. 52 alin. (14) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>	<p><i>modifică art. 52 alin. (14)</i></p>